

CUPRINS

PREFAȚĂ	5
CUVÂNT-ÎNAINTE LA EDIȚIA A IX-A	7
CUVÂNT-ÎNAINTE LA EDIȚIA A VIII-A	9
CUVÂNT-ÎNAINTE LA EDIȚIA A VII-A.....	11
CAPITOLUL I	
DREPTUL ADMINISTRATIV – RAMURĂ A DREPTULUI PUBLIC	13
I. NOȚIUNI GENERALE PRIVIND ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	13
§ 1. Administrația publică în contextul separării și echilibrului puterilor în stat	
§ 2. Dreptul administrativ este o ramură a dreptului public	17
§ 3. Obiectul dreptului administrativ	18
§ 4. Scopul administrației	18
§ 5. Ordinea publică și serviciul public	20
II. FUNDAMENTE CONSTITUȚIONALE ACTUALE PRIVIND ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ ȘI DREPTUL ADMINISTRATIV	22
§ 6. Fundamente constituționale exprese și implicite pentru administrația publică	22
§ 7. Principalele modificări aduse prin legea de revizuire a Constituției în materia administrației publice	23
CAPITOLUL II	
DEFINIȚIA ȘI TRĂSĂTURILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE PRIN PRISMA CONSTITUȚIEI DIN 1991 REVIZUITE ȘI REPUBLICATE	39
§ 1. Școala franceză face distincția între două sensuri ale conceptului de „administrație”: <i>sensul funcțional și sensul derivat, organic</i>	39
§ 2. Precizări terminologice.....	39
§ 3. Sfera puterii executive.....	40
§ 4. Sfera autorităților care înfăptuiesc administrație publică în actualul sistem constituțional și legal include:	41
§ 5. Noțiunea de administrație publică	43
§ 6. Corelația executiv – administrație publică	44
CAPITOLUL III	
DEFINIȚIA DREPTULUI ADMINISTRATIV	48
CAPITOLUL IV	
IZVOARELE DREPTULUI ADMINISTRATIV	51
I. IZVOARELE FORMALE NESCRISE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV	51
II. IZVOARELE SCRISE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV	59

CAPITOLUL V

NORMA DE DREPT ADMINISTRATIV	78
---	-----------

CAPITOLUL VI

RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV	91
I. DEFINIȚIA RAPORTULUI DE DREPT ADMINISTRATIV	91
II. CLASIFICAREA ȘI TRĂSĂTURILE RAPORTURILOR DE DREPT ADMINISTRATIV	91

CAPITOLUL VII

DREPTUL ADMINISTRATIV ȘI ȘTIINȚA ADMINISTRAȚIEI	96
--	-----------

CAPITOLUL VIII

ORGANIZAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	101
§ 1. Concepte fundamentale în teoria organizării administrației publice	101
§ 2. Noțiunea de organ al administrației publice	102
§ 3. Noțiunea de sarcini ale organelor administrației publice	102
§ 4. Noțiunile de competență și de capacitate a organelor administrației publice	103
§ 5. Natura juridică a regimului politic instituit prin Constituția României din 1991	106

CAPITOLUL IX

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	110
I. STATUTUL CONSTITUȚIONAL AL PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI ȘI ATRIBUȚIILE SALE	110
§ 1. Statutul constituțional al Președintelui	110
§ 2. Alegerea și mandatul președintelui	111
§ 3. Atribuțiile Președintelui României	112
§ 4. Atribuții realizate în raporturile cu justiția	117
§ 5. Atribuții exercitate în relațiile cu poporul	117
§ 6. Atribuțiile Președintelui ca șef al executivului.....	118
§ 7. Atribuțiile exercitate în domeniul politicii externe.....	123
II. ACTELE PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI.....	124
§ 8. Forme de concretizare a activității președintelui.....	124
III. RĂSPUNDEREA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI.....	127
§ 9. Cadrul constituțional al răspunderii Președintelui României	127
§ 10. Răspunderea politică a Președintelui României	127
§ 11. Răspunderea penală a Președintelui României.....	129

CAPITOLUL X

GUVERNUL	138
I. REGLEMENTAREA GUVERNULUI POTRIVIT CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI DIN 1991, REPUBLICATĂ.....	138
§ 1. Fundamente constituționale.....	138
§ 2. Statutul Guvernului	139
II. STRUCTURA, ÎNVESTITURA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA GUVERNULUI.....	140
§ 3. Structura Guvernului potrivit Constituției României din 1991	140
§ 4. Investiția Guvernului potrivit Constituției României din 1991, revizuită și republicată.....	141
§ 5. Mandatul Guvernului potrivit Constituției României din 1991.....	143
§ 6. Statutul membrilor Guvernului.....	144
§ 7. Statutul primului-ministru	147
§ 8. Aparatul de lucru al Guvernului.....	148
§ 9. Atribuțiile Guvernului României.....	149
§ 10. Funcționarea Guvernului	151
III. ACTELE GUVERNULUI.....	152
§ 11. Determinarea sferei actelor.....	152
§ 12. Regimul constituțional al hotărârilor Guvernului.....	152
§ 13. Regimul constituțional al ordonanțelor Guvernului	153
IV. CONTROLUL PARLAMENTAR EXERCITAT ASUPRA GUVERNULUI ȘI RĂSPUNDEREA GUVERNULUI	158
§ 14. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului	158
§ 15. Răspunderea Guvernului	161
§ 16. Regimul constituțional al moțiunii de cenzură	162
§ 17. Angajarea răspunderii Guvernului	162
§ 18. Răspunderea penală a membrilor Guvernului	165

CAPITOLUL XI

ADMINISTRAȚIA CENTRALĂ DE SPECIALITATE	170
I. GENERALITĂȚI.....	170
II. CATEGORII DE AUTORITĂȚI CENTRALE DE SPECIALITATE.....	176

CAPITOLUL XII

PRINCIPII DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE	194
§ 1. Istoric al reglementării.....	194
§ 2. Drept comparat.....	196
§ 3. Rațiunea și semnificația modificărilor constituționale din anul 2003	197
§ 4. Sfera principiilor și semnificația lor	198
§ 5. Principii constituționale: deconcentrarea serviciilor publice, descentralizarea, autonomia locală, posibilitatea folosirii limbii minorităților naționale în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate	199

§ 6. Descentralizarea	199
§ 7. Deconcentrarea	204
§ 8. Autonomia locală	206
§ 9. Dreptul minorităților de a-și folosi limba națională în relațiile cu administrația publică	211
§ 10. Reglementarea dreptului minorităților de a-și folosi limba maternă în raporturile cu administrația în legislația comunitară	215
§ 11. Principii legale	217
§ 12. Eligibilitatea	217
§ 13. Legalitatea	219
§ 14. Consultarea cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.....	220

CAPITOLUL XIII

AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE JUDEȚENE	226
§ 1. Consiliul județean. Statutul constituțional al Consiliului județean.....	226
§ 2. Drept comparat	227
§ 3. Raporturile dintre autoritățile locale și cele județene	229
§ 4. Constituirea consiliului județean și componența	229
§ 5. Atribuțiile Consiliului județean	230
§ 6. Actele consiliului județean și ale președintelui consiliului județean	231
§ 7. Răspunderea consiliului județean	232
§ 8. Președintele consiliului județean	233
§ 9. Mandatul, funcționarea și actele consiliului județean	235
§ 10. Atribuțiile președintelui consiliului județean	235
§ 11. Secretarul județului.....	236
§ 12. Administrația municipiului București	236

CAPITOLUL XIV

CONSILIUL LOCAL ȘI PRIMARUL	239
§ 1. Sfera autorităților.....	239
§ 2. Drept comparat	239
§ 3. Raporturile consiliului local cu celelalte autorități ale administrației publice	242
§ 4. Consiliul local.....	243
§ 5. Constituirea	244
§ 6. Statutul consilierului local	245
§ 7. Atribuțiile consiliului local.....	246
§ 8. Funcționarea consiliului local.....	248
§ 9. Actele consiliului local	249
§ 10. Răspunderea consilierilor	250
§ 11. Dizolvarea consiliului local	250
§ 12. Primarul	252
§ 13. Alegerea primarului.....	253
§ 14. Mandatul primarului	253

§ 15. Statutul primarului.....	253
§ 16. Atribuțiile primarului	255
§ 17. Actele primarului.....	256
§ 18. Răspunderea primarului	257
§ 19. Încetarea mandatului primarului.....	258
§ 20. Viceprimarul.....	260
§ 21. Secretarul unității administrativ-teritoriale.....	263
§ 22. Serviciile publice locale și aparatul propriu de specialitate	264
§ 23. Administratorul public	265

CAPITOLUL XV

PREFECTUL	270
§ 1. Statutul constituțional și legal actual.....	270
§ 2. Istoric al reglementării.....	271
§ 3. Drept comparat.....	275
§ 4. Raporturile dintre prefect și autoritățile autonome locale	276
§ 5. Numirea și eliberarea din funcție a prefectului și a subprefectului	277
§ 6. Depolitizarea și profesionalizarea funcției de prefect	277
§ 7. Regimul incompatibilităților funcției de prefect și subprefect	279
§ 8. Atribuțiile prefectului	280
§ 9. Actele prefectului	281
§ 10. Particularități ale statutului juridic al prefectului. Regimul dreptului de asociere politică și sindicală și al dreptului la grevă	281
§ 11. Oficiile prefecturale.....	282
§ 12. Subprefectul.....	282

CAPITOLUL XVI

FUNCȚIA PUBLICĂ ȘI FUNCȚIONARIII PUBLICI	285
§ 1. Generalități	285
§ 2. Controverse doctrinare privind statutul juridic al funcționarilor publici.....	286
§ 3. Fundamente constituționale ale conceptelor de funcție publică și funcționari publici	289
§ 4. Definiția funcției publice și a funcționarului public.....	289
§ 5. Clasificarea funcționarilor publici.....	292
§ 6. Regimul juridic al actului de numire într-o funcție publică	295
§ 7. Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici	296
§ 8. Îndatoririle funcționarilor publici	303
§ 9. Recrutarea funcționarilor publici.....	310
§ 10. Răspunderea funcționarilor publici	311
§ 11. Acordurile colective	315
§ 12. Corpul de rezervă al funcționarilor publici	316
§ 13. Modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al funcționarului public	316

CAPITOLUL XVII

ACTIVITATEA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	326
I. NOȚIUNI GENERALE	326
II. ACTUL ADMINISTRATIV. DEFINIȚIE, TRĂSĂTURI	328
III. CLASIFICAREA ACTELOR ADMINISTRATIVE	333
IV. REGIMUL JURIDIC AL ACTELOR ADMINISTRATIVE	334
A. LEGALITATEA ACTULUI ADMINISTRATIV	334
B. FORMA ACTULUI ADMINISTRATIV	339
C. PROCEDURA EMITERII SAU ADOPTĂRII ACTELOR ADMINISTRATIVE	342
D. FORȚA JURIDICĂ A ACTELOR ADMINISTRATIVE	350
E. EFECTELE ACTELOR ADMINISTRATIVE	352
F. SUSPENDAREA ACTELOR ADMINISTRATIVE	355
G. REVOCAREA ACTELOR ADMINISTRATIVE	357
H. INEXISTENȚA ACTELOR ADMINISTRATIVE	364
I. ALTE DIMENSIUNI ALE REGIMULUI JURIDIC AL ACTELOR ADMINISTRATIVE	366

CAPITOLUL XVIII

CONTRACTUL ADMINISTRATIV	372
---------------------------------------	-----

CAPITOLUL XIX**TEORIA GENERALĂ A CONTROLULUI EXERCITAT ASUPRA**

ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	380
I. SEMNIFICAȚIA ACTIVITĂȚII DE CONTROL ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	380
II. FUNDAMENTE CONSTITUȚIONALE ALE CONTROLULUI EXERCITAT ASUPRA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	381
III. CLASIFICAREA FORMELOR DE CONTROL EXERCITAT ASUPRA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	383
IV. JURISDICȚIA ADMINISTRATIVĂ ȘI ACTUL ADMINISTRATIV JURISDICȚIONAL	386

CAPITOLUL XX

CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV	392
I. NOȚIUNE ȘI ISTORIC	392
II. FUNDAMENTE CONSTITUȚIONALE ACTUALE ÎN MATERIA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV	394
III. TRĂSĂTURILE CARACTERISTICE ALE ACȚIUNII ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV POTRIVIT LEGII NR. 554/2004 ȘI CONSTITUȚIEI	396
IV. CONDIȚIILE ACȚIUNII ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV, ÎN BAZA LEGII NR. 554/2004	416
V. EXCEPȚIILE DE LA CONTROLUL DE LEGALITATE EXERCITAT DE INSTANȚELE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV	434

CAPITOLUL XXI**NOȚIUNILE DE PROPRIETATE, DOMENIU PUBLIC ȘI SERVICIU****PUBLIC POTRIVIT CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI DIN 1991, REVIZUITĂ ȘI
REPUBLICATĂ**

.....	473
I. GENERALITĂȚI.....	473
§ 1. Istoric.....	473
§ 2. Concepte.....	475
§ 3. Reglementare constituțională.....	476
II. REPERE ÎN DETERMINAREA STATUTULUI CONSTITUȚIONAL GENERAL AL PROPRIETĂȚII.....	477
§ 4. Prevederi constituționale exprese, implicite, corelația dintre ele.....	477
III. REGIMUL CONSTITUȚIONAL AL PROPRIETĂȚII PUBLICE. RELAȚIA DOMENIU PUBLIC – PROPRIETATE PUBLICĂ.....	481
§ 5. Scara domeniialității publice.....	481
§ 6. Reglementarea proprietății publice potrivit noului Cod civil.....	483
IV. DEFINIȚIA ȘI TRĂSĂTURILE DOMENIULUI PUBLIC.....	494
§ 7. Definiția domeniului public.....	494
§ 8. Trăsăturile domeniului public.....	495

CAPITOLUL XXII**MODALITĂȚI DE PUNERE ÎN VALOARE A DOMENIULUI PUBLIC**..... 499

I. GENERALITĂȚI.....	499
§ 1. Modalități constituționale de punere în valoare a bunurilor domeniului public.....	499
II. CONTRACTUL DE CONCESIUNE PUBLICĂ.....	500
§ 2. Regimul juridic actual.....	500
§ 3. Regimul constituțional și legal actual al contractului de concesiune publică.....	501
§ 4. Definiția și trăsăturile contractului de concesiune.....	502
§ 5. Părțile contractului de concesiune.....	502
§ 6. Procedura de concesionare.....	503
§ 7. Dispoziții privind contractul de concesiune.....	503
§ 8. Regimul legal actual.....	505
§ 9. Părțile contractului de concesiune de servicii și lucrări.....	506
§ 10. Proceduri de atribuire.....	507
III. ADMINISTRAREA, ÎNCHIRIEREA ȘI DAREA ÎN FOLOSINȚĂ GRATUITĂ A BUNURILOR DOMENIULUI PUBLIC.....	513
IV. LUCRĂRILE PUBLICE DE INTERES NAȚIONAL ȘI LOCAL.....	515

CAPITOLUL XXIII**REGIMUL JURIDIC APLICABIL DOMENIULUI PUBLIC**..... 519

§ 1. Generalități.....	519
§ 2. Principii.....	519

CAPITOLUL XXIV

SERVICIUL PUBLIC	523
§ 1. Generalități privind serviciul public.....	523
§ 2. Fundamente constituționale actuale privind serviciul public în România.....	524
§ 3. Trăsăturile și clasificarea serviciilor publice.....	525
§ 4. Clasificarea serviciilor publice.....	527

CAPITOLUL XXV**RĂSPUNDEREA ÎN DREPTUL ADMINISTRATIV. RĂSPUNDEREA**

ADMINISTRATIV DISCIPLINARĂ	529
§ 1. Fundamentarea noțiunilor.....	529
§ 2. Definiția și trăsăturile constrângerii administrative.....	531
§ 3. Clasificarea măsurilor de constrângere.....	532
§ 4. Subiectul activ și subiectul pasiv al faptei și respectiv, al răspunderii.....	532
§ 5. Forme de răspundere specifice dreptului administrativ.....	533
§ 6. Răspunderea administrativ disciplinară.....	533
§ 7. Fundamente constituționale și legale actuale privind răspunderea administrativ disciplinară.....	534
§ 8. Definiția și trăsăturile răspunderii administrativ disciplinare.....	536
§ 9. Sancțiunile administrativ disciplinare.....	537

CAPITOLUL XXVI

RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV CONTRAVENȚIONALĂ	541
I. BAZELE CONSTITUȚIONALE ALE RĂSPUNDERII ADMINISTRATIV CONTRAVENTIONALE.....	541
II. ELEMENTELE CONSTITUTIVE ALE CONTRAVENȚIEI.....	542
III. DEFINIȚIA ȘI TRĂSĂTURILE CONTRAVENȚIEI.....	544
IV. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ.....	547
V. SANCTIUNILE CONTRAVENȚIONALE.....	550
VI. PROCEDURA CONTRAVENȚIONALĂ CONSACRATĂ DE ORDONANȚA DE GUVERN NR. 2/2001.....	555

CAPITOLUL XXVII

RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV-PATRIMONIALĂ	570
§ 1. Fundamente constituționale.....	570
§ 2. Tipuri de acțiuni în angajarea răspunderii administrativ-patrimoniale.....	571
§ 3. Categoriile de acte care pot fundamenta o acțiune pentru antrenarea răspunderii administrativ-patrimoniale.....	571
§ 4. Autoritățile publice competente să soluționeze acțiunea privind răspunderea administrativ-patrimonială.....	571
§ 5. Natura prejudiciului a cărui reparație poate fi solicitată prin acțiunile privind răspunderea administrativ-patrimonială a autorităților publice.....	573
§ 6. Forme ale răspunderii administrativ-patrimoniale.....	574

---

§ 7. Răspunderea patrimonială exclusivă a statului pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare	575
§ 8. Răspunderea patrimonială a autorităților administrației publice pentru limitele serviciului public.....	576
§ 9. Răspunderea solidară a autorităților publice și a funcționarilor pentru prejudicii produse prin acte administrative, tipice sau asimilate.....	576
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	581

Prof. univ. dr. Verginia VEDINAȘ

DREPT ADMINISTRATIV

Ediția a X-a

Revăzută și actualizată

– CURS UNIVERSITAR –

Universul Juridic
București
-2017-

PREFAȚĂ

Un proverb românesc spune că „*toamna se numără bobocii*”. Pentru noi, dascălii, în general, și dascălii universitari, în special, toamna reprezintă un nou început. Nicăieri nu este mai potrivită expresia aceasta decât în cazul nostru, căci „ne primenim” toamnă de toamnă sufletul și viața profesională cu alte generații, care se așază cuminiți în fața noastră, ascultându-ne, notându-și, în diferite feluri, care mai de care mai performante, ceea ce noi le predăm la cursuri. Spun „*care mai de care mai performante*” pentru că din ce în ce mai mulți studenți scriu la calculator, sau pe tabletă, sau nici măcar nu se mai obolesc să scrie, pur și simplu înregistrează ceea ce spune profesorul. Sunt și studenți care doar ascultă cursul. S-au dus vremurile în care ne chinuiam mintea și mâinile ca să cuprindem în notițe tot ceea ce ne spuneau dascălii noștri. Dar, Doamne, cu cât folos și cât de drag ne era acel „*chin*”, când aveam în fața noastră mari dascăli, unii plecați mult prea devreme dintre noi. Și încep, ca întotdeauna, cu regretatul meu Profesor Antonie Iorgovan, căruia nu voi obosei niciodată să-i mulțumesc pentru că mi-a dat șansa de a mă împlini prin această profesie, pe care o consider temelie existenței mele profesionale, dar și private. Continui cu nesfârșit de dragii mei dascăli Nicolae Popa, Emil Molcuț, Ioan Traian Ștefănescu, Sanda Ghimpu, Vasile Morar. N-am greșit când am spus „*și a vieții private*”, pentru că atunci când te identifici cu un anumit destin, când ți-l asumi cu toți porii sufletului tău, el te marchează în tot ce faci, ce simți, ce reprezinti. Pentru că statutul de profesor nu se epuizează prin lecțiile de la catedră.

A fi dascăl înseamnă o stare de spirit continuă de cercetare, înțelegere și dezvoltare a domeniului pe care îl predai. O neodihnă în a te „*îmbogăți*” pe tine, ca specialist, și a-i ajuta, în acest fel și pe alții să facă același lucru. Concretizată în studiu și în scris, în elaborarea de lucrări științifice de diferite tipuri (articole, studii, comunicări, monografii, cursuri și, la vremea lor, tratate). Veți gândi, poate, că trăim o vreme în care se scrie prea mult și se citește prea puțin. Un vechi și drag prieten, practician și teoretician de mare forță, incisivitate, un „neodihnit” în sensul cel mai elocvent din câți am cunoscut (unii dintre dumneavoastră l-ați recunoscut, probabil, pe Gheorghe Dobrican), se întreba și, prin felul în care o făcea, își și răspundea, *cine mai citește azi ceva?* Nu credem că este o abordare corectă și normală. Ca dascăl, consider că nu trebuie să încetăm să credem în forța argumentului, a cuvântului așezat, temeinic și argumentat, care ne ajută să înțelegem, din perspectivă juridică, dar și interdisciplinară sau pluridisciplinară, instituțiile cu care operăm. Despre al căror conținut și filozofie ne străduim să-i facem să se pătrundă studenții noștri. În tinerețea mea academică, plină de neajunsuri materiale de tot felul, umbrite de un entuziasm greu de înțeles dacă nu îl trăiești, când mergeam la dragii mei părinți în Oltenia, aveam întotdeauna o lădiță din plastic plină de cărțile pe care le studiam în acel moment și le utilizam în scrierile mele. Iar tatăl meu, Dumnezeu să-i odihnească sufletul, mă urmărea descărcând bagajele din mașina mea Dacia 1300 și zâmbea de câte ori *apărea lădița cu cărți*. Iar dacă nu apărea, mă întreba, cu îngrijorare, *de ce nu am adus-o cu mine*,

înseamnă că stau foarte puțin. Dumnezeu să le odihnească sufletul părinților mei care, în dragostea lor nesfârșită, mă temperau întotdeauna că învăț prea mult, că nici prea multă carte nu e bună, că „*o să orbesc*” citind prea mult (eu am avut o miopie foarte de mică, har Domnului că știința medicală m-a ajutat să scap de ea în prezent). Destăinuim aceste lucruri, dorindu-ne ca din mesajul lor studenții noștri să se îndestuleze, să înțeleagă cât este de important să se formeze întru respectul față de carte, față de învățătură, ca mijloc de a se construi ca oameni și profesioniști. De a așeza la baza evoluției proprii nevoia de desăvârșire, prin studiu și cunoaștere.

Trăim vremuri care nu sunt deloc ușoare, pentru nicio profesie, cu atât mai mult pentru profesia de jurist. Și care obligă la competență, pentru a face față competitivității. Acest lucru ne obligă și pe noi, dascălii, dar și pe studenții noștri. Și, în egală măsură, îi obligă pe toți practicienii dreptului spre permanentă informare și cunoaștere a legislației în care își desfășoară activitatea. Care legislație se schimbă într-un ritm cu care, din păcate, este foarte greu să ții pasul. Aceste fluctuații, uneori amețitoare, am putea spune, ne determină și pe noi, autorii, să ne actualizăm în permanență lucrările, adaptându-le la schimbările din legislație și punându-le în acord cu doctrina și jurisprudența, influențate și ele de mutațiile legislative. Personal, ne simțim datori să facem periodic acest lucru, este o trudă care ne înnobilează și pe care o așezăm la temelia osteneții noastre permanente. De la ultima ediție a cursului s-a scurs aproape un an și jumătate, suficient ca legislația să se modifice în multe domenii, iar în altele să fie înlocuită cu o alta nouă și ne referim la cea privind domeniul achizițiilor publice, care transpune în practică mai multe directive europene, respectiv: Directiva nr. 2014/23/UE Parlamentului European și a Consiliului¹, Directiva nr. 2014/24/UE privind achizițiile publice², Directiva nr. 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014³ și Directivele nr. 89/665/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989⁴ și nr. 92/13/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992⁵. Aceste reglementări sunt cele mai relevante sub aspectul efectelor pe care le produc, creând astfel o nouă bază normativă în materia contractului de achiziție publică. Nutrim nădejdea că truda noastră va înlesni înțelegerea instituțiilor dreptului administrativ pentru toți cei care sunt interesați, pasionați sau chemați să îl studieze și să îl aplice.

Am ales și de această dată să păstrăm cuvântul-înainte scris la ultimele noastre ediții, pentru a păstra și transmite emoția și rațiunile care ne-au determinat, de fiecare dată, să procedăm la revizuirea și actualizarea cursului și gândurile și trăirile transmise destinatarilor lui și îi avem în primul rând în vedere pe studenții noștri.

Prof. univ. dr. **Virginia Vedinaș**

---

¹ Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) seria I, nr. 94 din 28 martie 2014.

² Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) seria I, nr. 94 din 28 martie 2014.

³ Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) seria I, nr. 94 din 28 martie 2014.

⁴ Privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind aplicarea procedurilor care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria I, nr. 395 din 30 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare.

⁵ Privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la aplicarea normelor comunitare cu privire la procedurile de achiziții publice ale entităților care desfășoară activități în sctoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria I, nr. 76 din 23 martie 1992, cu modificările și completările ulterioare.

CUVÂNT-ÎNAINTE

la ediția a IX-a

Parcă mai ieri am scos ultima ediție a cursului nostru. S-a scurs, tiptil, de-atunci, un an, generațiile se schimbă unele cu altele, iar noi ne bucurăm, cu sufletul cald iubitor pentru ele, că avem menirea de a contribui la devenirea lor viitoare. De juriști. Ce poate fi mai nobil pe lume decât să contribui la formarea și educarea unor personalități care, peste timp, vor săvârși și desăvârși, sperăm noi, aplicarea dreptului. De aceea, cu mare bucurie am purces la actualizarea cursului, pentru a scoate o noua ediție a lui. Ritmul în care se modifică legislația în România ne obligă să o facem. Viața publică este și ea într-o continuă metamorfoză. Și metamorfozare. Jurisprudența se străduiește să țină pasul cu schimbările legislative atât de frecvente. Să deslușească păienjenitul de reglementări și, prea adeseori, *din* reglementări. În mod frecvent, creează ea însăși situații care se impun a fi comentate, care generează discuții, dispute, ralieri sau controverse. Când spunem „*jurisprudența*” avem în vedere atât practica instanțelor judecătorești, cât și cea a Curții Constituționale.

De toate acestea, doctrina, în general, și doctrina de drept public, în particular, trebuie să țină seama. Anul 2014 a fost important și interesant pentru dreptul românesc, dat fiind faptul că a intrat în vigoare, la data de 1 februarie 2014, noul Cod penal al României¹ și Codul de procedură penală², așa cum anii anteriori au avut semnificația lor prin intrarea în vigoare a Codului civil³ și a Codului de procedură civilă⁴. Dincolo de orice discuții care s-ar putea face cu privire la unele din dispozițiile lor, cu privire la legitimitatea unor soluții normative care privesc instituții ale dreptului public, este neîndoielnic că ne aflăm într-o etapă deosebită a dreptului românesc, care impune o stare de efervescentă doctrinară, în scopul regândirii regimului juridic al unor instituții, punerii acestora de acord cu cadrul juridic actual, inclusiv în ceea ce privește dreptul administrativ. Ne străduim ca astfel de realități juridice, instituționale și doctrinare, să fie reflectate în lucrările pe care le publicăm, inclusiv în cursurile pentru studenții noștri, pentru a-i ajuta nu doar să înțeleagă regimul sau, după caz statutul juridic al instituțiilor, dar să aibă capacitatea să-l și aplice în activitatea profesională pe care o vor desfășura. Putem aprecia că generațiile care urmează azi facultățile de drept au șansa de a se forma, ca juriști, fundamentându-și pregătirea pe cadrul normativ pe care, *pe numere mari*, cum spunea regretatul nostru profesor Antonie Iorgovan, îl vor și aplica în profesie. Este șansa care pe

---

¹ Codul penal a fost aprobat prin Legea nr. 286/2009, publicată în M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009, modificată și completată prin Legea nr. 27/2012, publicată în M. Of. nr. 180 din 20 martie 2012; Legea nr. 63/2012, publicată în M. Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012; Legea nr. 187/2012, publicată în M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012.

² Codul de procedură penală a fost aprobat prin Legea nr. 135/2010, publicată în M. Of. nr. 486 din 15 iulie 2010, modificată și completată prin Legea nr. 255/2013 publicată în M. Of. nr. 515 din 14 august 2013.

³ Codul civil a fost aprobat prin Legea nr. 287/2009, publicată în M. Of. nr. 511 din 24 iulie 2009, republicată în M. Of. nr. 505 din 15 iulie 2011 și pusă în aplicare prin Legea nr. 71/2011 publicată în M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011.

⁴ Codul de procedură civilă a fost aprobat prin Legea nr. 134/2010, publicată în M. Of. nr. 485/2010, republicată în M. Of. nr. 545/2012 în temeiul art. 80 din Legea nr. 76/2012, dându-se textelor o nouă numerotare.

studenți îi avantajează, iar pe profesori îi obligă. În ceea ce privește dreptul administrativ, reglementările care îl guvernează sunt și ele supuse unei evoluții continue. Unele de substanță, care schimbă bazele problemei, ceea ce generează și alimentează dezbaterile și disputele doctrinare. Ne-am străduit, ca întotdeauna, să le cuprindem în prezentul curs, conștienți că, dacă nu le putem acoperi în întregime, dată fiind vastitatea lor, avem datoria să le semnalăm pe cele mai relevante, din dorința de a-i convinge pe studenți, învățăceii noștri de azi, profesioniștii de mâine, că dreptul este un fenomen viu, complex, a cărui cercetare, în momentul în care ai pășit pe terenul lui, nu se oprește niciodată. Păstrăm, și în prezenta ediție, cuvântul-înainte scris la ultimele două ediții anterioare, pentru a surprinde evoluția motivațională care ne determină să purcedem mereu la truda noastră creatoare, dornici să facem față nobilei misiuni de a-i sprijini pe studenții noștri în procesul de instruire și formare, cu rodul acestei neostoite lucrări.

Prof. univ. dr. **Verginia Vedinaș**

CUVÂNT-ÎNAINTE la ediția a VIII-a

Iată că de la ultima ediție a cursului nostru – ediția a VII-a, au trecut aproape doi ani, perioadă în care multe lucruri s-au schimbat pe teritoriul dreptului, în general, și al dreptului administrativ, în particular. Este perioada în care au intrat în vigoare cele trei Coduri, respectiv Codul de procedură civilă, Codul penal și Codul de procedură penală, după ce, anterior, intrase în vigoare noul Cod civil. Aceste modificări legislative de substanță, deși nu vizează expres dreptul administrativ, conțin reglementări care afectează și această ramură de drept. Este suficient să amintim că prin noul Cod de procedură civilă s-au produs mutații în ceea ce privește contenciosul administrativ, în general, și regimul excepției de nelegalitate, în particular. Dispozițiile Codului penal și ale celui de procedură penală au și ele efecte asupra dreptului administrativ, dat fiind faptul că autoritățile publice care fac obiect de cercetare al acestei ramuri de drept pot cădea sub incidența normelor penale, în cadrul răspunderii penale care le este aplicabilă. Statutul funcționarilor publici a fost și el supus unor mutații legislative în această perioadă, unele dintre ele discutabile, declarate neconstituționale de Curtea Constituțională. Dincolo de numeroasele modificări legislative, doctrina de specialitate s-a îmbogățit și ea. Este nevoie, astfel, de o nouă ediție a cursului nostru, care să surprindă aceste modificări. Nu neapărat pentru că le împărtășim. Întotdeauna am exprimat rezerve sau critici cu privire la instabilitatea legislativă care caracterizează România. Credem, cu toată ființa noastră, că **stabilitatea legislativă înobilează o națiune**. Un sistem de drept în care actele normative se schimbă periodic, în care chiar codurile, care ar trebui să se caracterizeze prin stabilitate, sunt supuse acestor schimbări, este evident că este predispus la derapaje de la starea de legalitate și chiar de la cea de constituționalitate. Sunt lucruri care ne preocupă și chiar ne dor. În egală măsură în care nu ne poate lăsa indiferentă faptul că principiile și instituțiile juridice sunt adeseori denaturate, prin modul în care sunt aplicate. Că regulile devin în practică excepții și excepțiile reguli. Este suficient să ne raportăm la instituția **delegării legislative** și cu precădere, la ordonanțele de urgență, al căror regim juridic este adeseori deformat printr-o aplicare care excedează filozofia textului constituțional și care adeseori este sancționată de Curtea Constituțională. Rostul nostru, al dascălilor de drept public, este să-i ajutăm pe studenții să înțeleagă și să-și însușească instituțiile specifice acestei ramuri de drept în litera și spiritul lor, în filozofia lor profundă, juridică și morală, în egală măsură, pusă în concordanță cu principiile care guvernează democrația constituțională în România¹. Este o misiune în care credem, pe care ne-o asumăm cu toată responsabilitatea, dornici să creștem generații care să ducă mai departe destinul școlii juridice românești, în general, al celei de drept public în particular, și, fără vorbe mari, cum zicea regretatul nostru profesor Antonie Iorgovan, destinul acestui neam binecuvântat.

Prof. univ. dr. **Verginia Vedinaș**

---

¹ După cum semnaleză doctrina de specialitate, asistăm la disfuncții, o „deconstituționalizare a democrației”, „disfuncționalitatea democrației românești fiind o certitudine pentru aproape toată lumea” (D.C. Dănișor, *Democrația deconstituționalizată*, Ed. Universul Juridic, București, Ed. Universitaria, Craiova, 2013, p. 9).